

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/72307,Pamietamy-o-polskich-bohaterach-spod-Tobruku-i-Monte-Cassino-Torun-2-czerwca-201.html>
23.04.2024, 10:41

Pamiętamy o polskich bohaterach spod Tobruku i Monte Cassino - Toruń, 2 czerwca 2019

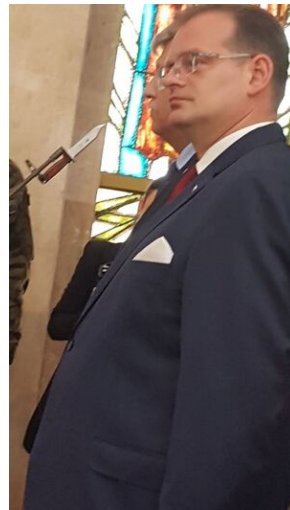
W Sanktuarium Najświętszej Marii Panny Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i Świętego Jana Pawła II w Toruniu odbyła się ważna uroczystość patriotyczna - wmurowanie tablicy Pułku Ułanów Karpackich.

Z inicjatywy Urzędu ds. Kombatantów oraz rodziny jednego z dowódców Pułku Ułanów Karpackich pułkownika Stanisława Wyskoty-Zakrzewskiego (1902–1986) w toruńskim Sanktuarium w piękny i trwały sposób upamiętniono bohaterskich polskich żołnierzy z niezwykle zasłużonej jednostki wojskowej.

Akt odsłonięcia tablicy poprzedziła uroczysta msza święta, w której głównym celebransem był pochodzący z Torunia i niedawno wyświęcony arcybiskup Tymon Tytus Chmielecki, wybitny watykański dyplomata. Poświęcenia dokonał biskup sufragan diecezji toruńskiej Józef Szamocki. Wśród księży koncelebrujących mszę był także Ojciec Dyrektor Tadeusz Rydzik.

Główne wystąpienie poświęcone Pułkowi Ułanów Karpackich wygłosił minister Jan Józef Kasprzyk, kierownik Urzędu ds. Kombatantów. Odczytano także listy od Marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego (odczytała poseł dr Joanna Borowiak z Włocławka), Premiera Mateusza Morawieckiego oraz od Ministra Obrony Narodowej Mariusza Błaszczaka.

Najbardziej wzruszająco zabrzmiał głos jednej z wnuczek pułkownika Wyskoty-Zakrzewskiego, która powołując się na obecnego na uroczystości syna Zygmunta, podkreśliła, że największym marzeniem dziadka - który zmarł na przymusowej emigracji przed odzyskaniem przez Polskę wolności - było ocalenie pamięci o czynie zbrojnym polskich żołnierzy w czasie II wojny światowej.

Nie ulega wątpliwości, że piękne, trwałe upamiętnienie w często odwiedzanym toruńskim Sanktuarium było godnym uzupełnieniem i wzbogaceniem uroczystości na Monte Cassino sprzed dwóch tygodni. Nie wszyscy znajdą czas i środki, aby odwiedzić polskie miejsca pamięci we Włoszech, Afryce, czy na Bliskim Wschodzie. Wiele jest zresztą upamiętnionych skromnie lub wcale nieupamiętnionych. Toruńska uroczystość to wypełnienie naszej powinności, aby pamiętać o bohaterach. Jak słusznie podkreślił w swojej mowie minister Kasprzyk, we współczesnej Europie nadal niewiele wie, jak wielki wkład wnieśli Polacy w jej wyzwolenie. Uroczystość miała przepiękną oprawę muzyczną z solowymi, mistrzowskimi wykonaniami najważniejszych polskich pieśni związanych z II wojną światową. Uroczystą asystę zapewniło także Wojsko Polskie z poczmem sztandarowym.

Pułk Ułanów Karpackich – początkowo był formacją konną, a następnie zmotoryzowaną o charakterze oddziału rozpoznawczego Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich, która w brytyjskiej organizacji występowała jako grupa brygadowa (ang. Brigade Group). W listopadzie 1942 roku jednostka została przeformowana w pułk samochodów pancernych będący organicznym oddziałem rozpoznawczym 3 Dywizji Strzelców Karpackich. W maju 1943 roku jednostka została oddziałem rozpoznawczym Armii Polskiej na Wschodzie, a w lipcu tego roku – 2 Korpusu Polskiego, zachowując dotychczasową organizację według etatu pułku samochodów pancernych. Latem 1945 roku jednostka została przeformowana w pułk pancerny, pełniący rolę oddziału rozpoznawczego 2 Dywizji Pancernej, uzbrojonego w czołgi M4 Sherman. Pułk został rozformowany w lipcu 1948.

Stanisław Wyskota-Zakrzewski – urodził się 1 marca 1902 r.

w Pakości koło Inowrocławia, zmarł 8 stycznia 1986 r. w Grimsby. W kampanii 1939 r. był dowódcą szwadronu 13 pułku Ułanów Wileńskich. Uciekł z niewoli w marcu 1940 r. i przez Węgry przedostał się do Armii Polskiej we Francji. W maju 1943 r. został awansowany do

stopnia majora, a następnie wyznaczony na stanowisko dowódcy pułku Ułanów Karpackich. Pułkiem dowodził do 1947 r. Walczył w bitwie o Tobruk, bitwie pod Monte Cassino, w kampanii włoskiej.

Władysław Bobiński urodził się 4 lipca 1901 r. w Marianówce, zmarł 18 lutego 1975 r. w Londynie. Był pułkownikiem kawalerii Wojska Polskiego II RP i Polskich Sił Zbrojnych, w 1964 r. został mianowany generałem brygady przez Władysława Andersa.